

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K., — f.
Vidéken " 9 K., " 4 K., 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Debreceni gazdák köre.

A debreceni gazdák rátértek arra az utra, mely az egyesülésben keresi az erőt, melyen közös céltól vezéreltetve az újabb társadalmi alakulásban megvédhetik, megtartják pozíciójukat.

Az eszme nem új, de hiányoztak eddig a lelkesítő emberek, akik tömöríteni tudták volna Debrecennek, különösen ifju gazda nemzedékét. Most azonban épp a legtekinélyesebb földbirtokosok vették kezükbe a zászlót, mely egyé forrasztja ezt a társadalmi osztályt.

Azt tüzték zászlajukra, hogy megalakítják a Debreceni Gazdakört, azt a helyet, hol gazda polgártársaink gazdasági érdekeiket megbeszélhetik, megvédéséről gondoskodhatnak.

Nem politikai — ezt legteljesebb mértékben kizárja köréből — hanem a legszükségesebb gazdasági érdekeknek már nagyon is idején való egyesülése ezen intézmény. S osodálatos, hogy míg a kisebb mezőgazda városokban, sőt falvakban is régóta vannak gazdakörök, addig a legnagyobb föld-

mivelő városban, Debrecenben ez még hiányzik.

Bizonyos, hogy a tősgyökeres magyar középosztály szorongatott helyzetén van hivatva minden gazdasági egyesülés segíteni. A magas adó, gyakori rosz termés, a nehéz viszonyok a kisebb gazdaságokat egyenesen tönkreteszik, de az erősebbeket is megrendítik.

A debreceni gazdák kizárólag nyers terményeket szolgáltatnak a piacra és míg ők aránylag igen olcsón kénytelenek áruikat elvesztegetni, addig az azokat feldolgozó vállalatok horribilis áron adják el. Pedig a gazda is magasabb munkabért fizet ma épp úgy, mint azok, alkalmazottaiknak.

Ezeket a bajokat nincs — legalább eddig nem volt — hol megbeszélni a debreceni földbirtokosoknak. A Gazdasági Egyesület már évtizedek óta fennáll ugyan, de annak célja és feladata kívül fekszik a mindennapi érintkezés és eszmecserélés célján és feladatán.

Most azonban végre talán sikerülni fog, hogy a közös lobogót egyesült erővel állják körül és helyzetükön első sorban maguk igyekeznek segíteni. Mert, ha ők

nem védekeznek a haladó dök ezer-féle bajai ellen, az államhatalom se tehet semmit, hiszen az állam is új berendezkedés előtt áll, neki magának is most kell még hidat teremteni, mely egybekapcsolja a multat, jobban mondva a jelent a jövővel. Ugyanazt igyekeznek megoldani ez a gazda-kör is. Nemcsak szórakozó helyet akar teremteni, hanem tanítani is, az ifju gazda-nemzedéket a modern gazdasági felfogás, modern életnézet elemeivel megismertetni, — mert az manapság már nem képezheti vita tárgyát, hogy a gyakorlat elmélet s viszont az elmélet gyakorlat nélkül nem elég bármily rendű és rangu embernek, ha az életben boldogulni akar.

Most tudatára ébredt ennek Debrecen gazda polgársága, adja Isten, hogy lelkesedése ne legyen szalmaláng és kitűzött célját elérhesse. (H.)

Az ipartestület előljárósági ülése.

Tegnap délután tartotta meg az ipartestület szokásos havi ülését az ipartestület dísztermében.

Gondolj az ivadékaidra!

A. Kassowitz.

Brenner ur darwinista volt s ezt alkalmazta a házasságra is. Ha valamelyik barátja házassági szándékot fogatott az agyában, mindig ezt mondta neki: „Gondolj az ivadékaidra!” Ha valaki Brenner ur jóváhagyása nélkül házasodott meg, biztos lehetett benne, hogy Brenner ur legközelebb megállítja s példákkal fűszerve fejére olvassa az egész öröklési törvényt.

A mi derék Brennerünk élete mindig sivárabb lett, mert fiatal barátai mindjobban elzárkóztak az ő morális prédikációjától. Igaz ugyan, hogy néha Brenner lelkébe is befurakodott az az érzet, melyet a világ minden költője szerelemnek szokott nevezni, de ezt mindig igyekezett visszautasítani.

Egy csinos fiatal leány különösen nagy benyomást gyakorolt rá. Villamos ütések érezték a közelében. Olga szívesen hozzáment volna, mert Brennernek nagyon szép társadalmi állása volt s a huszadik század leányai tudvalevőleg nagyon gyakorlati szelleműek. Filozófiai meggyőződését sutba dobta volna s már azon volt, hogy eddigi életére rácsófol, Olga bájos kis kezeckéjét megkéri, ha egy az öröklés kérdéséről szóló röpirat vissza nem téríti az erény útjára. . .

Szép őszi nap volt. A napsugarak melancholikus fényvel vonták be az egész tájat. Brenner egy kis társasághoz csatlakozott, mely a keskeny erdei ösvényen haladt s egy már nem egészen fiatal nővel beszélgetett. A nap aranyugaraiban arca szebbnek látszik, mint valóban. Schwarznének jó napja volt. A festék és rizspor is elpalástolták a korát, keskeny fehér kezeit pedig a legmakaosabb pesszimista is szépnek találta volna.

Schwarz né egyik barátjának az özvegye volt, ki nemrég halt meg, miután tizenöt évet töltött vele zavartalan, de gyermektelen boldogságban.

Brenner nagyon élénken társalgott vele. A legkülönbözőbb gondolatok kergetődztek az agyában. Mi történnék, ha ezt az asszonyt nőül venné? Olga nem fiatal ugyan, de még mindig tetszetős, szötte tovább a gondolatait. Tekintete az asszony szép kezére esett. Tizenöt éves korában ment férjhez s még mindig csalogató.

E pillanatban szeme találkozott az özvegy ragyogó tekintetével. Fehér kis fogai szinte szikráztak a napfényben.

Ez ősszel volt, hogy Brenner eredményesen kérte meg az özvegynek kezét. Lakodalom után, mely tavasszal történt, az asszony bajai a férjre nézve gyorsan eltűntek. A festéket csak akkor vette elő, ha

vendégek jöttek, mert a procedura kissé hosszadalmas és időtrábló volt. A szép öltözékeket természetesen nem lehetett a háziasság keretében viselni, mi által Brennernek külső megjelenése rendkívül sokat vesztett. Férjének alkalma nyílt a modern fogtechnikát megcsodálni. Nagyban és egészben pedig, ha Brenner nem tobzódott is paradicsomi gyönyörűségben, mégis csak kedélyesebben érezte magát, főleg azért, mert Brennernek nagyon elviselhető volt a kedélyállapota.

Egy nagyobb építkezési vállalat Brennernek hetekig távoltartotta hazulról. Mikor visszatért — egy forró nyári délután történt — neje a lépcsőn nagy gyönyörűséggel ment elébe. Bizalmasan csimpaszkodott a férje karjába, kikérdezte az utazásai felől, mi alatt Brenner zsebkendővel hűtötte a homlokát s elbeszélését többször félbeszakította ezzel a sóhajtással: „borzasztó meleg van.”

Miután Brenner lerázta magáról az utporát, felesége ismét elővette. A férjnek ez a meleg, szívélyes fogadtatás látszólag jól esett s viszont ő is kezdett kérdezősködni.

— Valami örvendetest akarok neked mondani, — sugá a felesége s fölzáolitotta, hogy üljön mellé a kis szofára.

Brenner kezdetben vadászatot tartott a legyekre. Miután a zümmögő bestiáktól

Gazdasági- és gépészeti cikkek. Épület- és butor vasalások nagy választékban

Bészler és Dávid
vaskereskedőknél

Debrecen,
(Vecsey-ház)
Piac-utca 7.

Az ülésen Dávidházy Kálmán h. elnök elnököl, előadó Sájbnér Gyula jegyző, míg a hatóság részéről Vetőssy Béla rendőrfogalmazó volt jelen.

Négy óra után jóval nyitotta meg az elnök az ülést, a megjelent nagyszámú előjárósági tagok üdvözlése után a napirend első pontja, a tanonc-szabadtetés vette kezdetét. Buzdító beszéd kíséretében adta át elnök a 36 felszabadult tanonc oklevelét és figyelmeztette őket, hogy becsületes munkásságukat igyekezzenek mesterségük és hazájuk javára felhasználni.

Felolvastatott azután az ipartestület évi jelentése, mely szűkebb térben számol be városunkban az elmúlt évben történt összes ipari intézményekről, továbbá a különböző szakegyletek alakulásairól, a lefolyt sztrájkokról, az ipartestület és munkás betegsegélyező pénztár működéséről stb., melyet az előjáróság a csekély, többnyire listás változásokat kivéve — teljes egészségben elfogadott s kinyomatni rendelt.

Tóth Kálmán indítványára elfogadta az ülés a három év előtt beszüntetett ipartestületi tisztviselői állás betöltését, mivel ennek híján az ügyvédi kiadások jóval felülmúlják az ügyész tiszteletdíját. A választást a jövő hó közepén tartandó közgyűlés lesz hivatva megejteni.

Ezzel az ülés több apróbb ügy és tanonc szerződötéssel a késő esteli órákban véget ért.

Esküdtársi tárgyalás.

Székely Imre felmentése.

Három napi tárgyalás után mondott ítéletet a debreceni esküdtársi Márton Imrének a Székely Imre ellen indított sajtóperében, amelynek előzményeit jól ismeri a közönség a tárgyalás közölt adataiból is. A kidomborodó kérdés az volt: Rágalmazta-e Székely Imre a D. R. U. hasábjain megjelent cikkeivel Márton Imrét, a debreceni függetlenségi és 48-as párt elnökét, midőn azt állította, hogy a várost 10,000 koronát meghaladó összeggel megkárosította, mert befolyását

kissé megszabadultak, ismét folytatták a beszélgetést.

— No mi az, édes Heléna?
— Te, nagy szerencse van utban.
— Ugy? Talán a földszinti lakó megfizette végre a házbért?

— De ugyan Eduárd. Hogy gondolhat az ember ily csekélységekre!

— Szép csekélység! Már két hónappal hátralékban van. Vagy talán a pókos lovunkat adtad jól el?

— De Eduárd, hogy gondolhatsz ilyenekre? Nagy, nagy szerencséről van szó — mondá ragyogó tekintettel.

— Csak nem a lutrin nyertünk? — kérdezte Brenner, fölugorva a divánról.

— Eduárd, — mondá a füléhez hajolva, — a golya jelentkezett nálunk.

— Eduárd elhalványult, elnémult. Gépiesen megszorította a felesége kezét, egész sereg kellemetlen gondolat rohanta meg s azután csüggedten mormolá:

— A szobámba kell mennem.
A felesége szóltanul bámult rá.

Brenner a dolgozószobájában kimerülten hanyatlott egy karszékre. Gépiesen játszott az asztalán lévő füzettel, melynek ez volt a címe: „Gondolj az ivadékaidra”.

Végre magához tért s nagyot sóhajtott.
— Ha ezt sejtettem volna, mégis inkább az Olgát vettem volna nőül — tört ki belőle.

Rémülten nézett körül. Szerencsére senki sem hallotta.

felhasználta arra, hogy a „Debrecen” című lapot hitelbe (Székely Imre és Loránt József szinleges kiadói szereplése mellett) nyomassa a városi nyomda; a fizetést pedig most a nagyharang teljesíti!

Az esküdtársakhoz 5 kérdést intézett a bíróság és az esküdtársak azal válaszoltak, hogy Székely Imre nem bűnös, amiből önként következik, hogy Székely Imre vádjait az igazmondó esküdtársak *bebizonyítottak* látták, aminek viszont kell, hogy messzemenő következményei legyenek. Az erkölcsi felelősséget a város nyomdavezetőjére ért kárért már kimondta az esküdtársak, *de az anyagi felelősség még hátra van.*

A felelős közegek kikutatása, felelősségre vonása és a kártérítés megállapítása a városi tanács kötelessége. Kinos dolog ez, különösen tisztujtítás előtt, de ennek meg kell lenni, mert a közvagyonról van szó és annak, ha nem is hűtlen, de bizonyára megtorlást joggal követelő, könnyelmű kezeléséről, a mely tagadhatatlan szeptőlője, májfolta az új klikk uralmának.

Iparhatósági megbizottak.

A választottak beosztása.

A rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság mellé, az 1907. évi december hó 28-án eszközölt választások alkalmával az 1908. évre megválasztott iparhatósági megbizottak, folyó hó 24-én megtartott közös értekezletük alkalmával előirt teendőket, az iparhatóság jóváhagyásával, a következőleg osztották föl maguk között:

Az évnegyedenként tartandó ülés elnökül Aufriecht Vilmos, esetleges helyettesül alelnökül Mentze Henrik választották meg.

Az *iparajstromok ellenőrzésével*: Fazekas Imre, Aufriecht Vilmos, Matolcsi Lajos.

Az *iparos tanonciskola látogatásával*: Vojta Géza, Csapos János, László András.

Az *elsőfoku kereskedelmi tanonciskola látogatásával*: Mentze Henrik és Bán László lettek megbizva.

A *pincér tanonciskola látogatásával*: Márkus Jenő vendéglős.

A tanoncokra, az iparos műhelyekre, a kereskedő üzletekre való felügyeletre az iparhatósági megbizottak összesen jelöltettek és pedig: 1. Schneider Mihály sütő, a sütő, mézeskalácsos és cukrász. 2. Egresi Illés kovács, a kovács, lakatos, bádogos, kéményseprő és kutfuró. 3. Vojta Géza asztalos, az asztalos, kárpitos, hangszerkészítő és pincér. 4. Fazekas Imre műszerész, a műszerész, órász, aranyműves, ékszerész, látszerész, puska- és kőműves és késes. 5. Koller Ferenc cipész, a cipész, papucsos, cipőtűző és cipőfelsőrész készítő. 6. Ifj. Noel János szűcs, a szűcs, gubás és szitás. 7. Kiss László timár, a timár és szappanos. 8. Matolcsi Lajos paplanos, a paplanos és matrác készítő. 9. Gróf Gyula borbély, a borbély, nyomdász és fényképész. 10. Borostyán Jenő hentes, a hentes, mészáros, béltisztító és szalámis. 11. Bihari Lajos kerékgyártó, a kerékgyártó, kofés, üveges és kocsigyártó. 12. Ifj. Kórik István csizmadia, a csizmadia. 13. Pál Lajos csizmadia, a csizmadia. 14. Aufriecht Vilmos gőzmalomtulajdonos, a gőzmalom és molnár. 15. Csapos János kőműves, a kőműves, kályhás, fazekas, pipás. 16. László András ác, az ác, kőfaragó és burkoló. 17. Surina Sándor szabó, a szabó, női szabó és kalapos. 18. Márkus Jenő vendéglős, a vendéglős, szállodás, kávéház és egyéb italmérő. 19. Bán László fűszerkereskedő, a fűszer-

kereskedő, edény-, bőr-, könyv- és papirkereskedő, továbbá a szatócok. 20. Mentze Henrik bazarár, kereskedő a bazar-, rőfös, rovidáru-, kézmű-, női- és férfidivat- és egyéb kereskedők.

Gyárak megvizsgálására iparhatósági megbizottak nem rendeltettek ki, tekintve, hogy a gyárvizsgálatokról az iparfelügyelői intézmény életbelépte óta az 1893. évi XII. t.-cikkben az ipartörvényben foglaltakról eltérőleg történik gondoskodás.

A fentebb megnevezett iparhatósági megbizottak, jelzett minőségükben hivatalos igazolvánnyal láttattak el s hivatalos működésüket a részükre kiadott miniszteri utasítás értelmében megkezdették, ennek folytán a városunkban lakó segédet és tanoncot tartó kereskedők és iparosok felhivatnak, hogy a náluk megjelenő iparhatósági megbizottakat törvényes működésükben minden tekintetben elősegíteni s kötelességük teljesítésében támogatni törvényszabta kötelességüknek ismerjék.

VIDÉK.

Szénegázmérgezés. Szomathelyről táviratozzák: Németbükösöd községben Stukits Károly gazda tegnap este, mielőtt a családjával aludni tért volna, erősen befűtött a rozoga kályhába, Rezelre Stukits Károlyt, valamint apósát, Krausz Márkus 79 éves gazdát szénegázmérgezés következtében holtan találtak. Stukits feleségét, menyasszony leányát és öt éves fiát még sikerült életrekelteni.

Vasuti baleset. Kecskemétreől táviratozzák: A kecskeméti—tiszaungi vonalon Kohárszentlőrinc állomás közelében a személyvonat lokomotívja kisiklott és a hóban elmerült. Utasokban nem esett kár. A segítővonat éjjelre vitte be az utasokat a kecskeméti állomásra.

Gyilkosság gyanúja elől a halálba. M. rosvásarhelyről táviratozzák: Somosd községben vasárnap este Sipos Antal huszonhároméves legény több társával sétálgatott. Séta közben egyik társa revolverét nézegette, amely hirtelen elsült és szíven találta Sipos Antalt, ki holtan esett össze. A társaságban volt Antal Péter legény is, kit gyanuba fogtak, hogy része van Sipos halálában. A gyanú annyira szívére vette, hogy tegnap este felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

A gondatlanság áldozata.

Egy fiatal asszony halála.

Megrendítő véget ért tegnap Nádudvaon Varga Mária. A fiatal asszony családi örömeinek nézett eléje, melyet szívesre várt. A pici baba öröm helyett szomorúságot és gyászt hozott. Az ő élete az édes anya életébe került; meghalt, mielőtt gyermekét megölelhette, megcsókolhatta volna.

Halála általános részvétet keltett a községben; mindenki sajnálta a tragikus véget ért fiatal asszonyt. Annál nagyobb volt a közönség megdöbbenése, mikor megtudták, hogy a fiatal asszony váratlan halálát vétkes hanyagság okozta. Az ápoló asszony súlyos mulasztást követett el, mely végzettsé vált. Ezt a mulasztást konstataulta a halottkém is, aki az esetről táviratban értesítette a helybeli kir. ügyészséget, mely e miatt vizsgálatot rendelt el.

A vizsgálatot még a mai nap folyamán megtartják. A fiatal asszony hulláját pedig felboncolják, hogy a halál okát minden kétséget kizáró módon megállapítsák.

VÁRMEGYE.

A kivándorlás és a korcsmák.

A korcsmárosok helyiségeiben megfordul ugyyszólván az egész község. Az ilyen helyeken pedig legkönnyebb a kivándorlás eszméjének propagandát csinálni. Ezt tudják is a hajóstársaságok és igyekeztek is a korcsmárosokat saját csöeljaiknek megnyerni.

Sok esetben rájöttek erre a hazafiatal és törvénybe ütköző cselekedetekre már és akkor a hatóságok szigorúan is büntették a korcsmárosokat. Ez a büntetés azonban pénzbeli volt s a kivándorlási ügyenkösködés azt megtérite nekik s így azt nem is érezték meg.

Most azonban a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg körrendeletet bocsátott ki minden törvényhatósághoz s ebben szigorúan meghagyja, hogy a hatóságok minden kivándorlásra való csabitás alkalmával, ha azt italmérési engedéllyel bíró egyén követi el, a büntetést jelentsék be a pénzügyigazgatóságához.

Ez a körrendelet nemcsak a kivándorlásra való csabitásra vonatkozik, hanem kiterjed a nemzetiségi igazgatásokra is. A korcsmárosok, illetőleg minden italmérési engedéllyel rendelkező egyének megbízhatatlanság miatt lesznek büntetve és pedig úgy, hogy engedélyüket fogják elveszíteni.

A felekezetenküliek kinek fizessenek adót? Apponyi Albert kultuszminiszter tegnap rendeletet küldött Hajdumegyéhez. A rendeletben a felekezetenküliek iskola és óvoda adójára vonatkozólag intézkedik a miniszter. Ez ideig ugyanis nem volt megállapítva, hogy ezek az emberek, kiknek fizessék a fent jelzett adókat. Most a miniszter elrendeli, hogy a felekezetenküliek iskolai és óvodai adójukat, községi iskola nem léteben a felekezetből történt kilépések arányában, a községben lévő iskolákat fenntartó felekezetnek tartoznak fizetni.

Népművelő előadás. Dr. Király Péter debreceni ügyvéd és író igen élvezetes előadást tartott vasárnap, febr. 2-án d. e. 10 órakor Hajduböszörményben, a függetlenségi kör nagytermében, a mohácsi vész előtti társadalmi viszonyokról és a hajduk eredetéről. A nagyszámu hallgatóság nevében dr. Széll Gábor nártkőri alelnök mondott köszönetet az előadónak.

Hajduböszörmény város képviselőtestülete kedden városi takarékpénztári közgyűlést tartott, melyen az igazgatóság jelentette, hogy a múlt évi tisztja haszon felül van a 60 ezer koronán. Szabó János intézeti igazgatónak betegsége miatt 1 havi szabadságot adtak. Végül 9 igazgatósági tagot választottak. Megválasztottak: Debreceni Sándor, Paksi Imre, P. Sóvágó Imre, Drén Sándor, K. Tóth János, K. Tóth Sándor, K. Fekete Sándor, Szolnoki Péter és Porcsalmy Gyula, mindannyian a függetlenségi párt jelöltjei.

A hamis völegény.

Nem mind arany, ami fénylik.

Mézes hetek helyett válóper.

Furcsa módját eszelte ki egy nagyváradi kereskedő-segéd a gazdag hozományvadászataknak, mely most játsza le utolsó felvonásának első jeleneteit.

Ez az elegáns fiatal segéd, minekutána belátta, hogy a gazdag hozományok nem igen röpöknek az ember szájába, gondolt egyet és elrándult nem Amerikába, hanem csak Debrecenbe. Debreceni Es a nagy város olyan sok tündér betűt rejteget me-

gában, hogy versenyez bármelyik hazai várossal. Sőt még az a jó tulajdonsága is megvan, hogy tündérei az aranytól ragyognak, ami még szebbekké teszi őket.

A mi völegényünk, mikor megérkezett, előbb is szétnézett és a szeme egy pénzbeli tekintély leányán akadt meg. A tündérnek is megakadt a tekintete a lovagon, amit nem is lehet csodálni, mert a lovag úgy hosszúságra, mint szélességre elég nagy tömeg levegőt szorit ki a világűrbe.

Ilyen utcai ismerkedés után a lovag vizitelt is és mivel a gyakorlat alapján igen előzékeny és udvarias volt, nagyon megtetszett, csak egyszer-egyszer lett töle ideges a mama.

Olyankor tudniillik, mikor egy-egy vendég távoztával hősünk kegyetlenül hajlongva mondogatta:

— Alászolgája. Volt szerencsém. Magamat ajánlom.

Vagy pedig:

— Óh kéremásson.

Ez annál is inkább tetszett különösnek, mert hősünk bankhivatalnoknak adta ki magát. A bankhivatalnokok pedig nem szoktak ilyen formában beszélni.

Az esküvő is megtörtént. Ez meglehetősen nagy felületesség volt, de megtörtént és az új pár hazautazott Nagyváradra. A hős az ő szüleikhez vitte a fiatal asszonyt, aki mint leendő bankárné, nagyon jól érezte magát egy-két nap. Eltűnt egy hét és a mi hősünk kitűnő kuktának, de annál rosszabb bankhivatalnoknak bizonyult. Sohse mozdult el a felesége mellől, ami végre is feltűnt az asszonynak.

— Édesem, hát a bankba nem jársz fel?

— De igen, csak hogy most szabadságon vagyok s élvezni akarom a mézes hetek boldogságát.

És mialatt ezt mondta, izgatottan várta az Ujság-ban megjelent apróhirdetésére a választ. A hirdetés pedig így szólt:

„Egy ügyes, több évi gyakorlattal bíró kereskedő-segéd ajánlkozik jobb fűszerüzletbe. Ajánlatokat „Ügyes segéd“ címen kérek a kiadóba.”

Az ajánlat azonban késik és a fiatal férj remeg, míg végre megtörik.

— Édes bab! Egy rettenetes vallo-mást akarok mondani neked.

— No, mi az kis bankárom?

— Ugyan kérlek, ne nevez engem kis bankárnak, mert én nem vagyok bankár.

— No, hisz majd leszel.

— Nem leszek. Én undorodom a bankoktól... Hát édesem... tudd meg... hogy én...

— Nos, mi van veled?

— Én nem vagyok bankhivatalnok, hanem fűszeres-segéd.

— Erre nem gondoltam.

És csomagolt, még tegnap vissza is utazott Debrecenbe. A férj pedig pár napi házasság után szomorúan gondol arra, hogy egy ügyvédnél megszületik a válóper aktája.

A huszárlaktanya betörője.

Keresik a bűnöst.

Az a vakmerő betörés, mely a múlt héten a Vilmos-laktanyában történt, még mindig élénken foglalkoztatja, nemcsak az érdekelt hatóságokat, hanem a nagy közönséget is. A csendőrség a rendőrséggel karöltve nagy buzgalmat fejtenek ki a tettes kinyomozása és kézrekerítése körül, de eddig pozitív eredményt elérni nem tudtak.

Maga a cselekmény nem valami különleges; közönséges bűntény, mely gyakran előfordul. Szonyolultá, megfejthetetlené az a

vakmerőség teszi, melylyel a tettesnek birnia kellett ahhoz, hogy ezt a jól őrzött helyet kirabolhassa. Mert mégis csak hallatlan vakmerőség és elszántság kell ahhoz, hogy egy kaszárnnyában, hol a legcsekélyebb zajnál százával állhatják utját a betörőnek, ki lehessen fosztani egy szobát, melyet azonkívül fegyveres őrrel őriztetnek is.

A hatóság emberei tegnap különben újból megjelentek a kaszárnnyában és helyszíni szemlét tartottak. Megállapították, hogy a betörő az ajtón át, melyet vésővel feszített fel, hatolt be a szobába; vésővel feszítette fel a pénzszekrényt is arról a négyszögletes ládáról, a melylyel a padlóhoz volt erősítve. Menekülni az ablakon át menekült, melyet betört. Vallatóra vették azt a katonát is, aki a betörés éjjelén őrt állott. Hosszas faggatásra beismerte, hogy egész éjjel aludt s így mit sem hallott.

Most, hogy a betörő utjával tisztában van a hatóság, a tettest kutatja. Alapos gyanu merült fel egy katona ellen, akit éppen az napon szabadságoltak. A gyanu csak erősbödött ellene, amikor megtudták róla azt is, hogy lakatos és hogy éppen ő volt az, aki pár hóval ezelőt a vasládát a padlóhoz erősítette. Mint szabadságolt katonának, eltávozása előtt tartózkodási helyét be kellett jelentenie. Ezt megtette ő is. A rendőrség táviratozott utána, de a szökevény oda mind a mai napig nem érkezett meg. Ezzel a gyanút maga ellen irányította, mert olyan színezete van: előre sejtette, hogy keresni fogják és hamis tartózkodási helyet jelölt meg, hogy fel ne találhassák. A csendőrség és rendőrségnek most minden ereje abban összpontosul, hogy a szükségesben levő katonát felkutassa.

VÁROSHÁZA.

Háztulajdonosok figyelmébe. A városi szabályrendelet értelmében minden háztulajdonos, ahol az udvarban nincs vízvezeték és kanális, klozetjét hat hónaponként köteles kitisztíttatni. Városunkban eddig ezt a rendeletet nem vették szigorúan s így történt, hogy télen át alig 1—2 tulajdonos takarított, tavasszal azonban (mint a tifusz járványkor is történt) naponta 300, sőt 400 ember is egyszerre követeli, hogy takarítsanak, ami természetesen lehetetlen. Éppen azért a rendőrség kötelezte a köztisztasági vállalkozót, hogy mindazokat, akik hanyagok a tisztításban, jelentse be. Jó lesz tehát intézkedni a takarítás érdekében.

Az obsit. Az 1865. évben született, volt katonák, később népfelkelők, az idén kapják meg végelbocsajtó levelüket. Ezután már semmiféle katonai szolgálatra nem lehet kötelezni őket. A végelbocsajtó leveleket a város katonai ügyosztályánál vehetik át.

Engedély új villamos-színházra. Mikor a vidéken az ujdonság ingerével bírtak a mozgófényképek, nyakra-főre folyomottak az élelmes vállalkozók állandó színházi engedélyért. Debrecenben a Suchán-területen repül engedélyt kérték de

olyamodtak mások is. Az egyik folyamodónak, Juhász Gyulának a főkapitány csak 4 hónapra adott engedélyt. Ez ellen Juhász felebbezett és a belügyminiszter úgy határozott, hogy az engedélyt egész évre éppen úgy meg kell adni, mint a másik vállalkozónak. Az új villamos-színház a Széchenyi- és a Tizenháromváros-utca sarkán lesz. A helyiség tágas (10 méter széles és 40 méter hosszú) és alkalmas téli-nyári színháznak is.

Az állomás kibővítése.

Kártérítés a városnak.

Lebontják a gázgyár egyik épületét

Körülbelül 8-10 év előtt megállapodás jött létre a város és a máv. igazgatósága közt, hogy a gázgyár területének az állomás kibővítéséhez szükséges részét a város átengedi, a lebontandó épületek értékének felét azonban a máv. megtéríti a városnak.

Eddig a területre nem volt szükség, de a forgalom folytonos emelkedése folytán most már haszthatatlanul szükség van a területre. A város hajlandó is azt átengedni. E területen van a gázgyár igazgatósági épülete, amelyet le kell bontani. A szakértők 37.500 koronára becsülték az épületet, amelynek felét a régi megegyezés értelmében a máv. megtéríti. Miután az új igazgatósági épület is elkészült, a nyár folyamán azt lebontolják.

Ez ügyben tegnap délelőtt az államvasutak és a város képviselői, Bacsinzky Vladimir üzletvezető-helyettes, Eckstein felügyelő, Hepke főmérnök, dr. Magoss György tisztifőügyész, Aczél Géza főmérnök és Körner Adolf tanácsnok helyszíni szemlét tartottak a gázgyárban. Képviseltette magát a máv. igazgatóság is.

Megállapították, hogy a legközelebb eső sínpar a gázgyár retortájához, a tisztítóhoz és gépházához oly közel lesz, hogy a terhes vasúti kocsik okozta rázások következtében azok megrepedeznek majd és ez által a város nagy károkat szenved.

Miután az összes gázgyári épületek áthelyezése százezrekbe kerülne, abban állapodtak meg, hogy az államvasutak a gázgyár mellett 80 méter hosszúságban falazott árkot építenek, amely egy méterrel mélyebb lesz a gázgyári retorta és a gépház alapozásánál. Az így származó úr megakasztja a földrázás hullámszámát és így a gázgyári épületek biztonságban fognak lenni.

Ezen megállapodásokat a bizottság jegyzőkönyvbe foglalta. Az állomás kibővítéséhez így még a nyár folyamán hozzáfognak.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

SZÍNHÁZ.

A színház-bizottság bizalmas ülése.

Tegnap délután a színház-bizottság, két irányban tartott a polgármester elnöklése alatt értekezletet.

Első sorban az az albizottság, a melyet Zilahy igazgató kérésére a színházi bizottság kiküldött; névszerint Komlóssy Dezső, Szentkirályi Tivadar és Oláh Károly színházfelügyelő tanácsnok, aki referált Zilahy anyagi viszonyairól, a tagok fizetése dolgában és jelentette, hogy a társulati tagok nem csak a legpontosabban vannak fizetve, hanem csaknem minden tag fizetési előlegben is részesül és így azon híresztelések, hogy a társulat tagjai fizetésüket nem kapják, alaptalan és céltalán rágalom. Továbbá azt is jelentette, hogy Zilahy anyagi helyzete, nemcsak hogy nem válságos, de teljesen megnyugtató. Ezeket a bizottság örövendetesen vette tudomásul Zilahy azon kijelentésével együtt, hogy a színháznak továbbra is igazgatója marad és azt sem átadni, sem Debrecenből eltávozni nem szándékozik.

Igy tehát a színházi bizottság a Zilahy ellen támasztott és rendszeresen folytatott rágalmazásokat megcáfolva találta. Ezután bemutatta Zilahy igazgató jövő évi társulatának, — részben újonnan szervezett — névsorát, melyet a bizottság megnyugvással vett tudomásul. Némi csekélyebb jelentőségű változtatásra és az újabb szerződött tagoknak előzetes felléptetésére hívta fel az igazgatót.

A tegnapi színházi est kellemesen hangolta a színházat zsufolásig megtöltő közönséget. Az előadást dr. Farkas Imre, a legkedveltebb fiatal poéta bájos kis énekes színműve: Jean és Jeanette vezette be. Igazi költői lélekből pattant ki ez a bájos, poétikus történet, amely a Jeanette nagy szerelméről szól, hogy a kinálkozó jólélet, diosóséget, vagyont mind feláldozza szerelméért. A kis darabban Lónyai Piroska újból remekelt. Pajkosan jókedvű volt. Játéka tele keresetlen jó kedvvel. Kidolgozta jelenéseit szépen, szívvvel, melegséggel, hatásosan. A Pierett dalával pedig viharos tapsokat váltott ki az ensembléből, lefoglalta magának a szívet, uralkodott a nézők egész érzelmevilágán. Jeles partnere volt Ternyei s jóízű alakítást nyújtott Tallián is. A függöny legördülte után zajosan hívták a szereplőket és a szerzőt is, aki azonban nem volt jelen. A kis énekes játék után Tündérlak Magyarhonban, régi népszínmű került színre, amelyben Horváth Kálmán újra nagy sikert ért el. Kitűnő volt a Zilahy nével játszott jelenete. Szakács alakítása emelkedett még ki értékesen az összjátékból.

Rang és mód. Ez a mindenkifelett érdekes társadalmi színmű kerül ma este újból előadásra, amely multkori előadása alkalmával nagy tetszéssel fogadtatott, a darab főszereplői: Lukács Juliska, Csáder Irén, Báthory Mária, Szakács, Békés, Ternyei.

Nap és Hold. A közönség köréből felhangzott kívánságnak tesz eleget az igazgató, hogy a kedden élénk érdeklődés mellett lefolyt Nap és Holdat hozza szombaton újra színre. A darabban a főszerepeket Lónyai, Zsigmond, Horváth, Fehér Olga, Boda, Polgár stb. adják, ezenkívül részt vesz az egész énekes személyzet.

Vasárnapi előadások. Délután három órákor Jaenette egy felvonásos operettel kerül színre Tündérlak Magyarhonban, amelyet csütörtöki előadása alkalmával nagy tetszéssel fogadtatott a közönség. E tősgyökeres magyar népszínmű ugyanazon szereposztásban kerül előadásra, mint az esti előadás. Este Milliódos kisasszonyt, ezt a szép sikereket elért operettet adják, Évi szerepében Dobsa Margit, a népszínház művésznője vendégfelléptével.

Ujdonságok. Szorgalmasan készül a vigjátéki személyzet Gretchen bohóságára a drámai személyzet egyidejűleg tartja próbáit Hélikoni ünnep darabból. Mindkét ujdonság a közel napokban fog színre kerülni.

Kedvezményes áru jegyek az Uranusban. Tekintettel arra, hogy az Uranus színház február havi műsora a legújabb, szebbnél-szebb tanulságos, természetbeni fölvételekből, látványosságok és kellemesen szórakoztató ujdonságokból van összeállítva, az igazgatóság elhatározta, hogy a nézőtér minden helyére kedvezményes áru belépti jegy fizeteket bocsájt a közönség rendelkezésére. Ezáltal mindenkinek alkalmat nyújt arra, hogy a februári pompás, új műsor, minden másodnap változó ujdonságait megtekinthesse. A jegyfizeték a pénztárnál minden nap este 6-tól 10-ig válthatók és pedig 12 drb. jegy 10-nek az árában lesz számítva és vasár és ünnepnapok kivételével, mindig és bármely órai előadásra érvényesek. Ezen kedvező alkalmat ajánljuk az Uranus látogatóinak és kedvelőinek figyelmébe.

Az Uranus február havi új műsora.

A kinematográfia tanulságos, ismeretterjesztő és külföldi szenzációs események, sportok, utazások aktualitásait és a bohózatok, látványosságok legújabb fölvételeit szerezte meg az Uranus igazgatósága február havi műsorára, melyek egész zömét hozta magával az egyik társigazgató: Suchán Rezső, ki tegnap érkezett haza vásárlási körútjáról. Így legközelebb sorra kerülnek. Kitűnő ujdonságok. Elvezetes, ismeretterjesztő előadásokban lesz része az Uranus pártfogóinak. Legközelebbi szenzációs ujdonsága „Dráma a nyílt tengeren” lesz, mely pompás ujdonságokkal vasárnap kerül bemutatásra. A többi tanulságos és kellemesen szórakoztató ujdonság a következők: „A szárnyas kerék”. E kép különösen a vasut szolgálatában levőknek, de mindenkinek nagy élvezetet fog nyújtani. Óriási fölvetel, mely 1000 mtr. hosszú. E képben fogjuk látni a vasut építését a feltalálás óta a mai napig. E rendkívül érdekesítő, tanulságos, ismeretterjesztő képet a jövő héten fogják bemutatni s miután e kép bemutatása egyedül, egy teljes órát fog igénybe venni, az egy óras előadásokat meg fogják hosszabbítani, hogy még más képeket is lehessen bemutatni. E képek éppoly nagy sikere lesz, mint a Jézus képnek volt. A többi ujdonságok Pierott álma. A zab hatása. Az ördög felesége. Szenvedélyes kártyás. A fekete kéz. Utazás a holdba. Téli sportok Tátra Lomnicon, Ó fensége Frigyes főherceg és családja jelenlétében. A budapesti Apolló színház óriási sikerű felvétele stb.

Az Uranus mai kitűnő, új műsora.

1. A titokzatos szépség. (Bohózat.) — 2. Brazíliai képek. (Természetbeni föl.) — 3. Egy napi szerelem. (Dráma. Természetbeni föl.) — 4. Egy nyuzalmazott tábornok elbeszélése. (Bohózat.) — 5. Kutya oabarét. (Bohózat.) — 6. Sportok Svédországban. (Természetbeni föl.) — 7. „Kaiser Wilhelm” páncél hajó. (Természetbeni föl.) Műsorváltozás fenntartva. Előadások 6, 7, 8 és 9 órákor. Helyárak, mint reudesen. Holnap ugyanez a kitűnő műsor.

Színházi előadás zárt ajtók megett.

A főkapitány reformja.

Végh Gyula rendőrfőkapitány a városi tanácshoz terjesztett pro-
pozíciójával azt a reformot akarja
behozni a színházba, hogy az elő-
adásokat zárt ajtók megett tartsák
meg. Mikor megkezdik az előadást,
becsukják az ajtókat és senki em-
ber fia se ki, se be nem mehet.
Ez a pro-
pozi-
ció megvalósítást

nem nyerhet. Egyenlő volna a debreceni színház tönkretételével. Senki sem fog azért jegyet váltani, hogy szigorú korlátok közé szorítsa magát. Akarata ellenére, bárhogy siet, késhetik néhány percet. Már pedig, ha így a remélt szórakozástól is elesik, nem fizet rá a jegyre még azzal is, hogy a léghuzamos s különben is különleges módon parfümirozott folyosón ödöngjöhölyongjon.

Azután sokan járnak a színházba olyan urak is, akiket hivatásuk a közszolgálat teljesítésére utal. Minden percben ki vannak téve annak, hogy fontosabb ügyekben keresik és kihívják őket a színházból. Például az orvosok. A főkapitány ur vállalja érte a felelősséget, ha egy orvost hivatnak, az nem mehet ki és talán egy ember leheli ki az alatt a lelkét? Vagy talán a tüzoltó tiszteket sem szabad kiinvitálni, sőt ha komoly veszedelem esetén a főkapitány ur becses személyére, okos tanácsára és intézkedésére van sürgős szükség, — neki sem szabad kimenni a színházból? Mert ezzel a főkapitány ur — a saját véleménye szerint — zavarja az előadást. Hát a hírlapírók, akik folyton talpon vannak és kötelességüket a közjó javára percről-percre, éjjel-nappal teljesítik, nekik is a zárt ajtó mögött kell kuksulniuk? Persze a főkapitány ur sokszor nem banná, ha az újságírók mind a színház zárt ajtó mögé szorulnának és talpraesett, megfontolt, elfogulatlan véleményeik is odaszorulnának a színház nyomott levegővel telített nézőterére.

De vannak más polgárok, akik akármennyire nem is teljesítenek közszolgálatot, de véletlenül rosszul lehetnek a színházban. Tessék elhinni főkapitány ur, ez a színházban nagyon könnyen megeshetik. Azt se szabad kivinni? De vannak olyanok is, akiket hirtelen fog el rosszul, hogy jobban érezzék magukat — feltétlenül ki kell menniök. Senkiről se lehet előre megszölgolni, hogy végig tudja ülni a színházi előadást a zárt ajtó mellett.

Ha a főkapitány ur a nézőtér megakarja rendszabályozni, legyen erélyes a rendetlenkedőkkel, az előadást zavarókkal, a nézőtérre lármával, vagy onnan botrányos feltűnéssel távozókkal szemben. Ez helyes! De hogy néhány feltűnést kereső viselkedésért kényszerzubonyt huzzon az egész közönségre, ez mégis tulhajtott jóakarata lenne.

A hideg, bűzös, betegséget terjesztő folyosón senki sem fog kukszolni azért, mert nem kér a színházból csak egy kis félórát, vagy nem kér két felvonást, hanem kívánja az egész darabot.

Egyebekben, tekintetes főkapitány ur, kérjük alázatos tisztelettel, tessék elhinni nekünk, hogy az még nem olyan nagy baj, ha bezárják a színházat és nem mehet

be a közönség — sokkal nagyobb baj lenne az, ha nem jöhetne ki belőle.

UJDONSÁGOK

* **Dalestély a Bika-szálloda dísztermében.** A debreceni dalegyület tegnap este nem nagy, de distingvált közönség előtt tartott dal- és zene-estélyt a Bika-szálloda dísztermében. Rácz Károly zenekarának hangulatos nyitánya után a dalegyület ötször szerepelt s egyik számával, mint a másikkal nagy gyönyörűséget szerzett a jelen voltaknak. Nem is maradt adós hálájával a közönség. Viharosan tapsolt és elismerését zajos éljenzéssel is kifejezte. A dalegyület előadása után társas-vaacsora, azután pedig kitűnő jó kedvvel tánc következett.

* **Esküvő.** Rose Fülöp kedves leányának, Bellának 16-án, délután három órakor esküszik örök hűséget Révész Lajos. Az esküvő a Simonffy-utca 42. számú háznál lesz.

* **Főlépült főgondnok.** A tiszántúli ref. egyház köztiszteletnek örvendő főgondnoka, gróf Degenfeld-Schomberg József, ny. főispán, aki nemrég karját törte a Tisza-palota előtt, már elhagyta a betegágyat és naponta kísétál az utcára is. A súlyos sérülés aránylag rövid idő alatt gyógyult.

* **Kereskedelmi ösztöndíjak.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur pályázatot hirdet O felsége néhai Erzsébet királyné dícső emlékezetére az „Erzsébet királyné ösztöndíj-alap” néven kezelt alapból hét, egyenkint 2500—2500 és egy 1500 koronás ösztöndíjra. Pályázati feltételek megtekinthetők a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál, hová a kérvények legkésőbb február 20-ig nyújtandók be.

* **Somogyi Pál jubileuma.** A debreceni reform. egyház február 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Tárty: Somogyi Pál ur negyedszázados egyházi főjegyzői működésének méltatása.

* **Debreceni zenészek bálja.** A debreceni népzenekarok most alakult betegsegélyző egyesületük javára március 12-én a Bika-szálloda dísztermében táncestélyt rendeznek. A táncestélyen a bálanyai tiszteletet: dr. Révi Nándorné és Hauer Bertalané urnők fogják betölteni. Az estélyen több zenekar játszik s a személyjegy 2 korona, a családjegy 5 korona lesz. A rendezőbizottság élén, mint elnökök: Magyar Kálmán és Magyar Imre állanak. Az estélyre szóló meghívókat néhány nap múlva fogják szétküldeni.

* **A Svetits leánynevelő-intézet** épületét most egészítették ki egy kétemeletes szárnyépülettel. Hogy azonban a továbbfejlesztéshez még nagyobb telek álljon az intézet rendelkezésére, harminchatezer koronáért most megvették a szomszédos Szent Anna utcai házat is.

* **Karton táncmulatság.** Gróf Dessewffy Aurélné urnő öngyméltósága védnöksége alatt álló büdsszentmihályi községi óvoda felügyelő bizottságának nő tagjai a helybeli ifjuság és a felügyelő-bizottság tiszti tagjainak bevonásával, Büdsszentmihályon a községi óvoda helyiségeiben, 1908. évi február hó 16-án (vasárnap) az óvoda alapja javára zártkörű secessiók Karton-táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona, Vidéki vendégek elszállásolásáról, ha azok előzőleg bejelentve lesznek, a rendezőség fog gondoskodni.

* **Betegszállítás.** A mentők tegnap, a közokórházba szállították Vigkedvü Mihály utca 27. sz. a. lakásáról Rezes Sára nevű asszonyt. A szegény asszonynak két gyermeke van.

* **Veszedelemes gyalugép.** A gyalugép rendkívül veszedelemes szerszám lehet, hogy oly sűrűn történnek vele a balesetek. Szerdán a Stern, másnap, csütörtökön pedig a Falk-féle kefégyárban történt szerencsétlenség. Az újabb áldozat Horváth Sándor 20 éves munkás, akinek a balkeze gyűrűs ujját szakította le a gyalugép. Kiáltására megállították a gépet, de már akkor az ujját teljesen összeroncsolta a gép. Sebét a mentők bekötözték, őt magát pedig a lakásán ápolják.

* **Zsákok vámtmentes visszahozása.** Gyakran panasz tárgyává tétetett, hogy a vámtarifa végrehajtási utasítása 15. §. 13. III. pontjában belföldi zsákok vámtmentes visszahozatala céljából előírt zsákkiveleli igazolvány űrlapok kiállítása elmarad. Figyelmeztetnek az érdekelte kereskedelmi körök, hogy a zsákkiveleli igazolvány űrlapokat oly módon csatolják a szállítási okmányokhoz, hogy az űrlap elkallódása elkerültesse, mert a vámhivatalok kizárólag oly küldeményekről állíthatnak ki igazolványt, melyeknél az igazolvány űrlap a szállítási okmányhoz csatolva beérkezik. Gyakorlatilag legajánlatosabbnak mutatkozik azon módszer, mely szerint az űrlapot perforált papírosból készítik és keskeny oldalán ragasztó szerrel ellátva a fuvarlevél belső oldalához erősítik.

* **Szanatóriumi estély.** A tüdőbeteg szanatóriumának debreceni választmánya február 13-án, délután 5 órakor jótékony estélyt rendez a Bika-szálloda dísztermében. Az estély programja tíz számból fog állani s a belépő díjakat: páholyt öt koronában, ülő helyeket egy koronában állapította meg a rendezőség.

* **Az erdő tolvajai.** A szigorú tél keserves napokat szerzett a szegény embereknek és bizony nem csoda, ha a nyomorúság mellett legalább a hideg ellen védekeznek; különösen furcsa az a szegény emberek szemében, hogy ők fáznak, esetleg megfagyjanak, amikor előttük a rengeteg erdő. Nagyon megszorult ember lehet az, aki nagy fáradsággal, fogvacogtató hidegen megy tüzelőt lopni. Igaz, hogy kárt okoznak, de hát inkább az isten hidege vegye meg őket? A szülő elnézze, hogy fagy meg a gyermeke, amikor az erdőn van bőven tüzelő? Ha a bíró a lelkiismerete szerint ítél, maga is úgy érzi, hogy helyesebb akkor, ha lop. A halápi erdőben a vitéz esendőrőzjárat hét fatolvajt tartóztatott le.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Tomasovszky György ág. ev. 73 éves, Vedres Jánosné ref. 76 éves, Ráda Miklósné ref. 36 éves, Csóka Adél r. kath. 5 éves, Karsai Irma ref. 8 éves, Szücs Elekné ref. 22 éves.

* **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznel, Simonffy u. 2. sz. a., a hol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

* **Uj higiénikus szikvizgyár.** E hó 6-án nyit meg a városzerte közmért Kun István gyógyszerésznek minden tekintetben modernül berendezett szikvizgyára, melynek megnyitását a helyszínelvizsgálat felvétele után a hatóság képviselői és Szalay Béla tiszti orvos a legnagyobb megelégedéssel engedélyezték. A szikvizgyárban bármily mennyiségű szikviz telefonon is (595, interurban) megrendelhető.

Aehrenthal nyilatkozata.**Elsimult a vihar.**

Bécs, február 6.

Ma reggel 9 órakor a magyar házban gyűltek össze a 48-as delegátusok. Ott volt Wekerle kormányelnök is, majd megjelent a külügyminiszter megbízásából gróf Eszterházy Pál külügyi osztályfőnök is.

A 48-asok a leghatározottabban kijelentették, hogy semmi esetre sem térnek napirendre Aehrenthal ismeretes nyilatkozata felett, amely a közös vámterületnek 1917-en tul való meghosszabbítását célozta.

Ezután gróf Eszterházy Pál bejelentette, hogy a külügyminiszter nevében és megbízásából helyreigazító nyilatkozatot fog tenni a magyar delegáció plenáris ülésén. A nyilatkozat lényege az, hogy a közös vámterületnek 1917-en tul való fentartása az ő egyéni kívánsága és az ő egyéni nézete, de azt ő is elismeri, hogy az 1867. évi törvények alapján joga van Magyarországnak az önálló vámserompók felállítására.

Délelőtt 11 órakor nyitotta meg a delegáció teljes ülését Barabás Béla. Jelen volt mind a három közös miniszter és az osztályfőnökök. Legelőször Wekerle állott fel és azt mondta, hogy Aehrenthal sértőnek találja Ugron azon nyilatkozatát, mert azt mondta nyilatkozatára: számár beszéd. Ugron kijelentette, hogy ezt a pár szót maga elé dörögte, de mert a lapok utják a nyilvánosságra került sajnálatát fejezi ki, nehogy további félremagyarázásokra adjon okot.

Ezután Thoroczkai Miklós ösmertette a külügyi költségvetést és azt elfogadásra ajánlja. Saághy Gyula élesen elítélte a külügyminiszter nyilatkozatát, majd Holló Lajos hasonló értelemben kifejti, hogy a magyar közjogot sérti. Eszterházy Pál külügyi osztályfőnök kijelentette Aehrenthal nevében, hogy az ő beszédének tartalma, szelleme és célja nem az volt, amit annak tulajdonítanak. Nem sértette, de nem is akarhatta a magyar közjogot. Ironia az, hogy éppen akkor vádolták meg ezzel, mor a magyar közjogi felfogás mellett valóságos védőbeszédet tartott. A szavakat úgy használta, mint a régen szolgáló, közös tisztviselők. Hivatkozik Andrássy Gyulára, aki szintén úgy nyilatkozott. Amit mondott a közös vámterület fentartásáról, az neki csak egyéni nézete, nem pedig programja. Issekutz Győző rövid beszéde után Thaly László kérte, hogy kolnapra halaszthassa beszédét. Megengedték, mire az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.**Országgyűlés.**

Budapest, febr. 6. Ma délelőtt 11 órakor tartott ülést a főrendiház Dessewffy

Aurél gróf elnöke alatt. Az elnök előterjesztésére felháborodását fejezzék a portugál királygyilkosság felett. Tudomásul vették báró Rauch Pálnak banná történt kinevezését, azután vita nélkül elfogadták a képviselőháztól megküldött törvényjavaslatokat. Csopán a Nagykikinda Arad közt épülő vicinális ügyénél támadt vita. Zselénszky Róbert gróf élesen kelt a kormány ellen, mely a Pallós-céget különös előnyben részesíti. Sztéryni József még élesebben válaszolt. Kijelentette, nincs semmi visszaélés. Eseteket adjon elő és ne a levégőbe beszéljen. A javaslatot elfogadták. A képviselőház is tartott formális ülést; tudomásul vette a főrendiház átiratait.

Halálos szerencsétlenség.

Makó, febr. 6. Román János dugszdag földbirtokos vadászat közben szerencsétlenül járt. Elbukott és e közben elsült a vadászfegyvere. Halálos sebébe még a helyszínen kiszenvedett.

Hazafiakból királygyilkosok.

Lissabon, febr. 6. Manuel király elhatározta, hogy a cortezt összehívja, hogy ott letegye a hűség esküt. Oportuban a zendülők, miután a rendőrséget szétverték, a városházára kitzútkék rövid időre a köztársasági lobogót.

Madrid, febr. 6. A királygyilkosság minden részlete kiderült. Liberardo Rioz és társai megesküdtek, hogy a darabont miniszterelnököt, Francot megölik, de nem tudtak hozzáférni, úgy őriztette magát. Erre elhatározták, hogy megölik a királyt. Az összeesküvők élén Libera gróf állott, aki maga is karabélyt fogott. A királyt Manuel őrmester lötte agyon, a portugál hadsereg legjobb lövője, aki minden céllovészeten az első díjat nyerte el.

Hazug hír Stösselről.

Pétevár, febr. 6. Port Artur védőinek halálra való ítéléséről szóló híreket hivatalosan megcáfolják. A hadbíróóság még nem mondott ítéletet.

Az amerikai nagy krach.

Newyork, febr. 6. A pliledelphiai Dalfin-gyár 15.000 munkását elbocsájtotta. A munkanélküliség óriási, az inség általános.

Leégett apáca-zárda.

Fiume, febr. 6. Az apáca-zárdára ma a szomszédos istalóból átragadt a tűz és azt teljesen elhamvasztotta. Az oltás a nagy bóra miatt lehetetlen volt.

Sziven szurta az inas társa.

Nagybecskerek, febr. 6. Juon Antal 13 éves cipész-inast a pajtása bicskával sziven szurta. Az apró gyilkos megszökött.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elfogott bűnös. A királyi ügyészség fogháza tegnap óta egy érdekes lakóval szaporodott. Targyi Jánosnak hívják s már erősen deresedik a feje. Az évek hosszú sorai azonban alig hagytak rajta nyomot. Targyi most is oly acélos, ruganyos idegzettel bír, mint harminc évvel ezelőtt, mikor még sűrű, vastag bajusz helyett csak pár szál pehely begyeskedett az állán. Mint notórius tolvajnak, végtelen sok van a rovasán s már régóta keresik. A közeli falvakban bujkált, honnan tegnap a csendőrök hozták be.

§ Sóvágó büntérsal. Sóvágó János két cinkos társát Ungvári Józsefet és Bernát Sándort tegnap hallgatta ki a vizsgáló bíróság. A két betörő mesterükhöz: Sóvágó Jánoshoz hiven, tagadtak s erősen hangoztatták ártatlanságukat. A vizsgálóbíróság azonban a sok terhelő körülményre való tekintettel az előzetes letartóztatást elrendelte ellenük. A határozatot mind a ketten megfelebbezték.

Ingatlanok forgalma.

Szántó Győző veszi a debreceni 941. sztkvben foglalt 1597 négyszögöl Hatvan-utcai kerti szőlőt Rástoczki Lászlótól 4908 koronáért.

Molnár József és neje Balog Sára veszik a debreceni 5829. sztkvben foglalt 2 hold 850 négyszögöl ondódi földet az Andaházy-Szilágyi intézettől 2800 kor.

Böszörményi Imre és neje Mónus Julianna veszik a debreceni 6220. sz. tkvben foglalt 1639. négyszögöl Hatvan-utcai kerti szőlőt Csáthy János és társaitól 7200 koronáért.

Alföldi Gábor és neje veszik a debreceni 8974. sz. tkvben foglalt 13 hold 740 négyszögöl ondódi földet özv. Szatmári Józsefné Kis Máriától 13,700 K.

Földesi József és neje Asztalos Mária veszik a debreceni 3467. sz. tkvben foglalt 904 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Tóth Erzsébettől 2400 K.

CSARNOK.**AZ árva.**

— Regény. —

(Folytatás.)

A szép leánynak közel fél óráig nyílt módja és alkalma, hogy bizalmasan azzal beszélhessen, aki iránt titkon a legmelegebb szeretettel viseltetik.

Ez a fél óra éppen elég volt arra, hogy megértsék egymást. A kedves őszinteségtől áthatott jelenetet Rácskainé zavarta meg, aki az uzsonnát hozta.

— Na készen vagyok. Ezt még együtt fogyasztjuk el.

Mialatt a terítést végezte, amelyben Eliz is segédkezett, visszatért Tölgyesi nyilatkozatára.

— Amig az uzsonnát készítettem, nem ment ki a fejemből, amit az előbb Tölgyesi ur mondott.

— Mit?

— Hogy nem jön vissza. Hallja, ezt nem szeretném. De Eliz sem. Semmit sem vennék ontól rosszabb néven, mint azt, ha látogatásaitól megfosztana bennünket.

Eliz közbeszólt.

— Oh én már kérdőre vontam ezért a nyilatkozatért.

— Nos és mit mondott?

— Megakart maradni elhatározása mellett.

— Ah, ez meplep.

— Sőt, egyáltalában nem is akart többet visszajönni, mert kötelességének már eleget tett. Visszatartja a gazdaság. Hanem.

— Hanem?

— Én rávettem, hogy meg fog bennünket látogatni, sőt gyakrabban is.

— Nagyszerű! Ennek örülök. Különbben is én már kiszemeltem Tölgyesi urat arra is, hogyha Eliz férjhez megy, ő lesz az első vőfély.

— Folyt. köv. —

Apró hirdetések.

JÓ MUNKÁS fodrász segéd kisegítést vagy állandó alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 6960

Várandós állapotban

Levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság, ha ki-
nozza, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos
mint kielégítő hatással jár. Új erőt és új életkedvet
kölcsond a SCOTT miutha varázssítal lenne. De még
több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő meg-
születik, mert egészséges színében s erős
formáiban a szülők különösen gyönyör-
ködnek. Ez onnan van, mert az anya ál-
tal bevett

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta s erősítette, szó-
val mindkettőre a legkellemezőbb hatást
gyakorolta.

Az Emulsió való-
sáriságát a
SCOTT-féle
módszer véde-
lyét a halászt
kérjük figye-
lembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

Garzon lakás!

két utcai szoba, előszoba 808

azonnal kiadó
Bethlen és Hajó-u. sarok

LASZLÓ ZSIGMOND ALLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30.
Telefon 558 sz.

Törlesztéses kölcsonöket

22-65 évre

földbirtokokra első helyi betáblázás mel-
lett engedélyez

A Forgalmi Bank részv. társ.
Piac-utca 61. szám. 798

Hirdetések jutányos áron
felvételnek a
DEBRECENI UJSÁG részére a kiadó-
hivatalban, Lamprocht-ház, Piac-u. 42

Ha irodájában

nyomatványra, üzletkönyvre vagy bármire van
szüksége, hívja telefonon

106, számot.

MIHÁLY mindent jól és
olcsón szállít.
Debrecen, Főtér 30.

„Meteor“ szálloda

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos: **RENDESSZIDOR**

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvízfűtés.
Teljes 24 órai liftszolgálat. Vacuum-Cleaner. Fürdők
a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók.
Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tiszt-
ság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között
A technika minden vívmányaival felszerelve. A város
központján.

Szobák 4 koronától.

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök budapesti oég
Piac-utca 73. sz. a.

**villanyvilágítási és
erőátviteli
szerelési irodát nyitott.**

— Modern lámpatestek kiállítása —
Villanyvilágítási és erőátviteli be-
rendezések szakszerű kivitele.
Terv és költségvetés díjtalan
Bővebb felvilágosítást nyújt
Löbl Gyula és Társa látszerész

MEGHÍVÓ.

A „Központi Bank Mint Szövetkezet“

1908. évi március hó 1-én

délelőtt 11 órakor Debrecenben a saját helyi-
ségében (Piac-u. 65. szám) tartandó

II. évi rendes közgyűlésére.
TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére
2 tag kijelölése.
2. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Zárószámok előterjesztése, mérleg meg-
állapítása, nyereség felosztása feletti határozat-
hozatal.
4. Felügyelő bizottság jelentése.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és
felügyelő bizottság részére.
6. A felügyelő bizottság díjazásának megál-
lapítása.
7. Esetleges indítványok.

Jegyzet: Az évi zárószámok és jelentések
a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségé-
ben a tagok rendelkezésére állanak.

Az alapszabályok 32. §-a szerint a „közgyűlés
hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb 8 nappal a
közgyűlés előtt 10 tag aláírásával az igazgatóságnál
benyújtandók.“ 817

Aki
**olcsón
akar vásárolni,**

keresse fel most az

Ott Károly

utóda üzletét

Kossuth-u. városháza alatt

Csipkék, szalagok, női-pipere és bé-
lésárak. Ruhadiszek, kézimunka kel-
lékek, férfi ingek és nyakkendők, vi-
rágok, divánpárnák, alszoknyák, ha-
risnyák és szabókellékek

Rendkívül olcsó leszállított árak mellett,
Ott Károly u.

Legbiztosabb és legköltségtesebb üzemelő!
Elsőrendű gyártmány!
SZIVÓGÁZ-MOTOROK

Antroit koks, vala-
mint faszén-tüzelésre
egyaránt alkalmas

legolcsóbb és leg-
szabályosabb üzem

Legmesszebbmenő
SZAVATOSSÁG!!

Üzemköltség körülbe-
löl 1-2 fillér ára
létezőként

Allandóan raktáron: nyersolaj és benzínmoto-
rok, lokomobilok és oszlop-szerelvények.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK!
DÉNES B. motor specialitá BUDAPEST.
Iroda és raktár: V., LIPÓT-KÖRUT 15. szám
Arjegyzék és költségvétés ingyen.

Legszébb! Legjobb! Legtartósabb!
Glace, svéd és szarvasbőr
kestyűk.

„Saját készítményű
sérvkötők, — haskötők,
gummi görgetésharisnyák,
Valódi francia és amerikai
gummi különlegességek
SCHÖN SÁNDOR
— kestyű-, kötő- és orvosi műszertárában —
Debrecen.
Piac utca 12. szám. (Stencinger ház).

Kiadó lakás és udvar a Tócsóskertben.

A Wohl Miksa féle ház földjével
együtt kiadó 1908. május 1-re. Ér-
tekezhetni a tulajdonosnál dr. Ter-
vey Tamás ügyvédnél Piac-utca 73.

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányú
zongoráit
és
pianinóit

Gramofonjait
és nagyválasztékú
**Gramofon-
lemezeket.**

Javításokat és hangolásokat előnyös árban eszközöl.
Zongorák bérbe kaphatók.
Özlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnem tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

EGY huszár őrmester szeretne megismerkedni egy 30-45 éves özvegy asszonnyal. Levelek a kiadóhivatalba intézendők „D. M.” jellegére.

Ajánlat.

MÉHKAS köté munkások küldjék be címeket id. Boczonádi Szabó Imrének Ujpest, Széchenyi utca 7. sz. 6900

HASZNÁLT butorokat vesz és elad Kónya József asztalos Pacsirta-u. 13. 6891

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

KIADÓ kapu alatti bolti helyiség, értekezhetni Kardos László Kossuth-utcai üzletében. 6855

MAGANDETECTIV ajánlkozik a legdiszkréttebb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságról kezeskedve. Iskola utca 4. 6383

NYOMTATÓ utca 7. számú háznál 4 szobás utcai, 2 szobás szintéri utcai lakás kiadó, értekezni lehet Vár utca 8. számnál. 6954

NEGY szobás utcai lakás, 3 szobás udvari és egy szoba előszobával szinte utcai lakás kiadó Szapannos utca 16. szám. 6955

NYOMTATÓ utcai 2. számú háznál 4 szobás utcai lakás, 3 szobás szintéri utcai, 2 szobás udvari lakás kiadó. 6953

EGY ügyes varróné házakhoz ajánlkozik. Beresényi utca 105. utcai lakás. 6596

EGY oszinosan butorozott utcai szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Vörösmarty-u. 9. 6957

TÖBB jó irású napdíjas a kerületi munkásbiztosító pénztárnál ideiglenes alkalmazást nyer.

Kereslet.

EGY igás kocsis és egy béres convencióra felvétetik. Hol? megmondja a kiad. hiv. 6932

SAVANYÍTOTT káposztát vennék egy hordóval privát háztól. Cím a kiadóban. 6894

FÜSZER kereskedő segéd, ügyes detailista felvétetik. Cím a kiadóban. 6892

KEZI és tanuló leányok azonnal felvétetnek Jungreisz Mari utóda női divattermében Piac utca 52. 6806

TELJESEN jó karban levő honvéd tiszt ruhák megvételre kerestetik. Minarik József szabó mester Vár utca. 6958

Eladás.

50 hektó kitűnő kétszer lefejtett homoki fajbor és 100 méhcsalád jutányosan eladó, megmondja a kiadó. 6915

A BOLDOGFALVAI kertben 2748 négyszögűl gyümölcsösökkel, pajtával együtt eladó, értekezhetni Wámos Károly Piac 32. I. emelet. 6887

MESTER utca negyedik számú ház eladó, értekezhetni benne lakó tulajdonosával. 6388

OLAJOS üveg ballonok kosárral eladók Arany János utca 47., ugyanott festékes hordók is eladók.

Naponta friss

nagyváradai élesztő

érkezik

LINDENFELD JENŐ

fűszernagykereskedésbe

Városház-u. és Rózsátér 3., hol az nagyban és kicsinyben kapható.

Eladó nagy ház!

a Hatvan-utcai részben

Hallatlan olcsó, Van vele ondóli föld is. Kedvező fizetéssel feltételek.

Ezen ház a Hatvan utcai részben van. Hosszu utcai fronttal. 10 ablak az utcára. Évi jövedelme 700 forint. A házhoz tartozik 4 kat. hold szántóföld az Ondódon. Eladási ára e nagy háznak és földnek együttvéve mindössze nyolc ezer forint. Ez azonban az utolsó ár. Teher van rajta 5000 forint és pedig igen kedvező kölcsön Debrecen városától. Akinek komoly a szándéka olcsó vételt csinálni ne szalajtsa el e kedvező alkalmat.

Bővebb felvilágosítást nagyon szívesen és teljesen díjtalanul nyújt a kizárólagosan megbízott

NAGY LAJOS

Első debreceni

„Adásvételeket hirdető és közvetítő irodája“ Csapó-utca 13., ahol a felpénz is felvétetik.

Moskovits József

uriszabó divatterme

Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

ur ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

Piac-utca 46. szám az udvarban.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

Osak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ara egy lepcsősejt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll

A. védjegyét tünteti fel.

„A. MOLL“ feliratu óno-

zattal van zárva. A Moll-

féle sós-borszesz nevezet-

esen mint fájdalomcsil-

apító bedörzsölési szer-

készvény, csusz és meg-

hülés egyéb következmé-

nyeinél legismertesebb

népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített

gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolá-

sára gyermekek s felnőttek részére. Ara darabon-

kint 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.“ véd-

jegyével van ellátva.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-

lett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírá-

sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Mindennemű ruhák

tisztítását és festését

szépen és jutányosan eszközöl

KONCZ JÓZSEF

gőzerőre berendezett

kelmefestő- és vegyszeti ruhatisztító,
Debrecen,

Batthyány-utca 2. és Vár utca 3. szám
(Zenede épület.)

Hol lehet jól szórakozni

a Kölcsey kávéházban!

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Báliidényre:

Csipke ruhák, Batisztruhák

Legdivatosabb

selyem kelmék,

Francia himzett batisztruhák.

!Óriási választék!

Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-utca 38. szám (főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

kezeségi jótállás,

betáblázás,

életbiztosítási kötvény

vagy értékpapír fedezet mellett.

Debrecen, 1908. január hó.

Az igazgatóság.

Tüzifa- és boreladás.

Mult évi vágásu I. oszt. bükk ha-
sáb tüzifa vagonként (20 köbméter)
Debrecen állomáson bérmentve kapható
185 korona előleges beküldése vagy után-
vét mellett.

Lerakási költség vevőt terheli

Saját termései és legtisztábban kezelt

tolcsvai (tokajhegyalja)

1908. évi számorodni 1 kor. 06 fillér, 1905.
évi számorodni 92 fill., és 1907. évi szá-
morodni 64 fillérral hordó nélkül literen-
ként megrendelhetők. Hordókat 10 koro-
nával vissza veszem. Megrendeléseket 186
literes hordókban eszközölöm. 5 puttonos
gyógy asszu borekat 4, 6, 10, 20 koro-
nánként árusítok.

nagykálói Kállay Emánuel szőlőnagybirtokos
Tolcsva Zemplén megye. 959